

USTAWA

z dnia 6 czerwca 1997 r.

Kodeks karny wykonawczy.

Rozdział VIIa⁹²

System dozoru elektronicznego

Oddział 1

Przepisy ogólne

Art. 43a. [Definicje]

§ 1. Kary, środki karne i środki zabezpieczające, których wykonanie łączy się z zastosowaniem dozoru elektronicznego, wykonuje się według przepisów niniejszego rozdziału.

§ 2. Ilekroć w przepisach niniejszego rozdziału mowa jest o:

1) karze - przepisy te stosuje się również do środków karnych i zabezpieczających,

2) skazanym - przepisy te stosuje się również do sprawcy, wobec którego orzeczono środek zabezpieczający połączony z dozorem elektronicznym

- z wyłączeniem przepisów dotyczących zmiany sposobu wykonania kary oraz przepisów dotyczących wyłącznie dozoru stacjonarnego.

Art. 43b. [System dozoru elektronicznego]

§ 1. Dozór elektroniczny jest to kontrola zachowania skazanego przy użyciu środków technicznych.

§ 2. System dozoru elektronicznego jest to ogół metod postępowania i środków technicznych służących do wykonywania dozoru elektronicznego.

§ 3. W systemie dozoru elektronicznego można kontrolować:

1) przebywanie przez skazanego w określonych dniach tygodnia i godzinach we wskazanym przez sąd miejscu (dozór stacjonarny),

2) bieżące miejsce pobytu skazanego, niezależnie od tego, gdzie skazany przebywa (dozór mobilny),

3) zachowywanie przez skazanego określonej minimalnej odległości od osoby wskazanej przez sąd (dozór zbliżeniowy).

Art. 43c. [Dozór stacjonarny, zbliżeniowy, mobilny]

§ 1. Karę ograniczenia wolności w systemie dozoru elektronicznego wykonuje się jako dozór stacjonarny. Środki karne i zabezpieczające w systemie dozoru elektronicznego wykonuje się jako dozór zbliżeniowy lub mobilny.

§ 2. Minister Sprawiedliwości określi, w drodze rozporządzenia, sposób oraz szczegółowe warunki wykonywania kar, środków karnych i środków zabezpieczających w systemie dozoru elektronicznego, w tym zakres niezbędnej dokumentacji, mając na uwadze konieczność zapewnienia kontroli i oceny zachowania osób, wobec których orzeczono te kary, środki karne lub środki zabezpieczające.

Art. 43d. [Nadzór nad wykonywaniem kar z zastosowaniem dozoru elektronicznego]

§ 1. Nadzór nad wykonywaniem kar z zastosowaniem dozoru elektronicznego oraz orzekanie w sprawach dotyczących wykonania tych kar należą do sądu, o którym mowa w art. 43e.

§ 2. Nadzór, o którym mowa w § 1, obejmuje kontrolę i ocenę:

- 1) legalności i prawidłowości wykonywania orzeczonej kary,
- 2) prawidłowości obliczania okresów wykonywania orzeczonej kary w systemie dozoru elektronicznego,
- 3) wykonywania zadań probacyjnych i działalności wychowawczej sądowego kuratora zawodowego oraz przebiegu procesu resocjalizacji skazanego,
- 4) działalności upoważnionego podmiotu dozoruującego w zakresie wykonywania obowiązków przez skazanego,
- 5) kolejności wykonywania orzeczeń, jak również prawidłowości zawiadamiania o wystąpieniu warunków technicznych pozwalających na niezwłoczne rozpoczęcie wykonania orzeczonej kary lub o dacie, od której będzie to możliwe.

§ 3. Czynności związane z organizowaniem i kontrolowaniem wykonywania kar z zastosowaniem dozoru elektronicznego oraz nałożonych w związku z nimi obowiązków wykonuje sądowy kurator zawodowy. Przepisy o dozorcze i kuratorze sądowym stosuje się odpowiednio.

Art. 43e. [Właściwość miejscowa sądu]

W sprawach wykonywania dozoru stacjonarnego właściwy jest sąd, w okręgu którego kara jest lub ma być wykonywana, a w sprawach wykonywania dozoru zbliżeniowego i mobilnego - sąd, w okręgu którego skazany ma miejsce stałego pobytu, a jeżeli skazany nie posiada takiego miejsca - sąd, w okręgu którego orzeczono środek karny lub zabezpieczający wykonywany w systemie dozoru elektronicznego.

Art. 43f. [Środki techniczne do wykonywania dozoru elektronicznego]

§ 1. Środkami technicznymi służącymi do wykonywania dozoru elektronicznego są:

- 1) centrala monitorowania,
- 2) system teleinformatyczny, za pomocą którego podmiot prowadzący centralę monitorowania, podmiot dozoru, sądy, sądowi kuratorzy zawodowi i inne uprawnione podmioty przetwarzają informacje związane z organizowaniem i kontrolowaniem wykonywania kar w systemie dozoru elektronicznego (system komunikacyjno-monitorujący),
- 3) nadajniki,
- 4) rejestratory stacjonarne i przenośne.

§ 2. Minister Sprawiedliwości określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe warunki techniczne i wymagania funkcjonalne, jakie powinny spełniać środki techniczne służące do wykonywania dozoru elektronicznego, a także sposób funkcjonowania systemu komunikacyjno-monitorującego, w tym sposób przekazywania danych wewnątrz tego systemu, mając na względzie konieczność zapewnienia prawidłowego działania systemu dozoru elektronicznego oraz zabezpieczenia danych osobowych i informacji związanych z działaniem tego systemu przed ich nieuprawnionym ujawnieniem.

Art. 43g. [Podmioty wykonujące dozór elektroniczny]

§ 1. Dozór elektroniczny wykonywany jest przez:

- 1) podmiot prowadzący centralę monitorowania - w zakresie czynności związanych z obsługą tej centrali,
- 2) podmiot dozoru - w zakresie pozostałych czynności.

§ 2. Podmiotem prowadzącym centralę monitorowania jest podmiot dozoru lub jednostka organizacyjna podległa Ministrowi Sprawiedliwości.

§ 3. Podmiotem dozoru może być przedsiębiorca, instytucja państwowa lub podmiot zagraniczny będący przedsiębiorcą w rozumieniu prawa kraju rejestracji i spełniający warunki do wykonywania w Rzeczypospolitej Polskiej działalności gospodarczej.

§ 4. Minister Sprawiedliwości dokonuje wyboru podmiotu dozoru, o którym mowa w § 3, w trybie określonym w ustawie z dnia 29 stycznia 2004 r. - Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2013 r. poz. 907, z późn. zm.) i powierza mu wykonywanie czynności, o których mowa w § 1 pkt 1 lub 2.

Oddział 2

Rozpoczęcie dozoru elektronicznego

Art. 43h. [Przesłanki wykonania kary w systemie dozoru elektronicznego]

§ 1. Kara może być wykonywana w systemie dozoru elektronicznego jedynie wówczas, gdy pozwalają na to warunki techniczne obejmujące w szczególności liczbę oraz zasięg dostępnych nadajników i rejestratorów oraz możliwości organizacyjne ich obsługi.

§ 2. W razie gdy warunki techniczne nie są wystarczające do jednoczesnego objęcia dozorem mobilnym wszystkich skazanych, wobec których dozór taki został orzeczony, w pierwszej kolejności kieruje się do wykonania dozory mobilne orzeczone jako środek zabezpieczający.

§ 3. Jeżeli skazany zamieszkuje wspólnie z inną osobą lub osobami pełnoletnimi, warunkiem rozpoczęcia dozoru stacjonarnego jest uprzednia pisemna zgoda tych osób złożona do sądu, obejmująca także umożliwienie podmiotowi dozoru przeprowadzanie czynności kontrolnych.

§ 4. Kurator sądowy ustala, w drodze zebrania informacji, czy skazany zamieszkuje wspólnie z inną osobą lub osobami pełnoletnimi, a jeżeli tak, to uzyskuje dane personalne tych osób, a następnie poucza je o warunkach wykonywania kary w systemie dozoru elektronicznego oraz konsekwencjach, jakie wynikają z jej wykonywania dla osób zamieszkujących ze skazanym. Kurator sądowy ustala warunki rodzinne oraz socjalno-bytowe, w których zamieszkuje skazany, w zakresie niezbędnym dla prawidłowego wykonania kary w systemie dozoru elektronicznego. Informacje te kurator sądowy przekazuje niezwłocznie do sądu.

§ 5. Oświadczenie o wyrażeniu zgody, o której mowa w § 3, może być również odebrane przez kuratora sądowego podczas czynności, o których mowa w § 4, a następnie niezwłocznie przekazane do sądu.

§ 6. Sąd może orzec o wykonywaniu kary w systemie dozoru elektronicznego pomimo braku zgody, o której mowa w § 3, jeżeli wykonanie kary w systemie dozoru elektronicznego w sposób oczywisty nie wiąże się z nadmiernymi trudnościami dla osoby, która tej zgody nie wyraziła, i narusza jej prywatność jedynie w nieznacznym stopniu.

§ 7. Na postanowienie, o którym mowa w § 6, osobie, która nie wyraziła zgody, o której mowa w § 3, przysługuje zażalenie.

§ 8. Cofnięcie zgody po wydaniu postanowienia o rozpoczęciu dozoru elektronicznego jest nieskuteczne.

Art. 43i. [Odroczenie wykonania kary z zastosowaniem dozoru elektronicznego]

§ 1. Sąd, który wykonuje karę z zastosowaniem dozoru elektronicznego, żąda od podmiotu dozoru nadesłania informacji, czy warunki techniczne pozwalają na niezwłoczne rozpoczęcie wykonywania tej kary, a jeśli nie - od jakiej daty będzie to możliwe.

§ 2. Jeżeli z informacji uzyskanych od podmiotu dozoru wynika, że nie jest możliwe niezwłoczne rozpoczęcie wykonywania kary, sąd orzeka o odroczeniu

wykonania tej kary na czas określony. Łączny okres odroczenia nie może być dłuższy niż rok.

§ 3. Na postanowienie o odroczeniu wykonania kary przysługuje zażalenie.

Art. 43j. [Uchylenie kontroli zakazu lub obowiązku z zastosowaniem systemu dozoru elektronicznego]

§ 1. Jeżeli po upływie łącznego okresu odroczenia, o którym mowa w art. 43i § 2, z informacji uzyskanych od podmiotu dozoru wynika, że w dalszym ciągu nie jest możliwe niezwłoczne rozpoczęcie wykonywania środka karnego, sąd orzeka o uchyleniu kontroli zakazu lub obowiązku z zastosowaniem systemu dozoru elektronicznego, a w miarę potrzeby stosuje zamiast lub obok orzeczonego środka karnego środek karny, o którym mowa w art. 39 pkt 2-2e Kodeksu karnego. Stosując środek lub środki karne, sąd ma na względzie, by ich dolegliwość nie przekraczała łącznie środka karnego orzeczonego w wyroku.

§ 2. Jeżeli po upływie łącznego okresu odroczenia, o którym mowa w art. 43i § 2, z informacji uzyskanych od podmiotu dozoru wynika, że w dalszym ciągu nie jest możliwe niezwłoczne rozpoczęcie wykonywania środka zabezpieczającego, sąd orzeka w przedmiocie zmiany lub uchylenia środka zabezpieczającego.

§ 3. Na postanowienie sądu przysługuje zażalenie.

Art. 43k. [Rozpoczęcie wykonywania dozoru elektronicznego]

§ 1. Po uzyskaniu od podmiotu dozoru informacji, że możliwe jest niezwłoczne rozpoczęcie wykonywania kary, oraz, w przypadku dozoru stacjonarnego, po uzyskaniu zgody, o której mowa w art. 43h § 3, sąd wydaje postanowienie o rozpoczęciu dozoru elektronicznego, w którym:

- 1) wyznacza termin i określa sposób zgłoszenia przez skazanego gotowości do instalacji środków technicznych,
- 2) jeżeli wobec skazanego orzeczono dozór stacjonarny, określa miejsce wykonywania dozoru, przedziały czasu w ciągu doby i w poszczególnych dniach tygodnia, kiedy skazany ma obowiązek przebywania w tym miejscu,
- 3) określa, jakie środki techniczne mają zostać zainstalowane.

§ 2. Termin, o którym mowa w § 1 pkt 1, nie może być dłuższy niż 24 godziny od zwolnienia skazanego z zakładu karnego, a jeśli skazany przebywa na wolności, nie dłuższy niż 24 godziny od ogłoszenia lub doręczenia skazanemu postanowienia o rozpoczęciu dozoru elektronicznego. Jeżeli wobec skazanego przebywającego w zakładzie karnym orzeczono dozór mobilny lub zbliżeniowy, można wyznaczyć termin założenia nadajnika w okresie do 7 dni przed zakończeniem odbywania kary lub warunkowym przedterminowym zwolnieniem; w takim wypadku o terminie powiadamia się podmiot dozoru i dyrektora zakładu karnego, a przepisu § 1 pkt 1 nie stosuje się.

§ 3. Przedziały czasu, o których mowa w § 1 pkt 2, nie mogą rozpoczynać się ani kończyć w godzinach między 2300 a 500, chyba że jest to uzasadnione wyjątkowymi, szczególnie uzasadnionymi okolicznościami związanymi z pracą zawodową skazanego.

§ 4. Po ogłoszeniu lub przy doręczeniu postanowienia o rozpoczęciu dozoru elektronicznego należy doręczyć skazanemu pisemne pouczenie o przysługujących mu prawach i ciążących na nim obowiązkach związanych z dozorem elektronicznym, jak również o konsekwencjach naruszenia tych obowiązków. Odpis postanowienia przesyła się niezwłocznie sądowemu kuratorowi zawodowemu i podmiotowi dozoru.

§ 5. Na postanowienie o rozpoczęciu dozoru elektronicznego przysługuje zażalenie jedynie w zakresie określenia przedziałów czasu, o których mowa w § 1 pkt 2.

§ 6. Rozpoczęcie wykonywania dozoru elektronicznego następuje z dniem, w którym wobec skazanego uruchomiono środki techniczne niezbędne do wykonywania kary w tym systemie.

§ 7. Jeżeli czas trwania dozoru elektronicznego jest określony, po rozpoczęciu wykonywania dozoru sąd zawiadamia skazanego i podmiot dozoru o dacie jego zakończenia.

§ 8. Minister Sprawiedliwości określi, w drodze rozporządzenia, wzór pisemnego pouczenia, o którym mowa w § 4, mając na względzie konieczność zrozumienia pouczenia także przez osoby niekorzystające z pomocy obrońcy.

Art. 43l. [Zakaz zbliżania się do określonej osoby kontrolowany w systemie dozoru elektronicznego]

§ 1. Jeżeli wobec skazanego orzeczono zakaz zbliżania się do określonej osoby kontrolowany w systemie dozoru elektronicznego, sąd poucza tę osobę o prawie do wystąpienia z wnioskiem o wyposażenie jej w rejestrator przenośny albo stacjonarny oraz o treści art. 43s i art. 43v.

§ 2. Jeżeli osoba chroniona nie wystąpi z wnioskiem, o którym mowa w § 1, w terminie miesiąca od otrzymania pouczenia, albo oświadczy, że nie będzie korzystać z rejestratora, sąd orzeka o zmianie dozoru zbliżeniowego na dozór mobilny. Przepisy art. 43i § 1 i art. 43k § 1 stosuje się odpowiednio.

§ 3. Na postanowienie o zmianie dozoru zbliżeniowego na dozór mobilny przysługuje zażalenie stronom i osobie chronionej.

Oddział 3

Obowiązki i prawa skazanego

Art. 43m. [Zgłoszenie przez skazanego gotowości do instalacji środków technicznych]

§ 1. Skazany ma obowiązek zgłosić podmiotowi dozoruującemu, w terminie i w sposób, które zostały określone przez sąd, gotowość do instalacji środków technicznych.

§ 2. Podmiot dozorujący dokonuje niezwłocznej rejestracji zgłoszenia, o którym mowa w § 1.

§ 3. Podmiot dozorujący niezwłocznie zawiadamia sądowego kuratora zawodowego oraz sąd o niezgłoszeniu przez skazanego gotowości, o której mowa w § 1, albo o uchyleniu się skazanego od instalacji środka technicznego.

Art. 43n. [Obowiązki skazanego]

§ 1. Skazany, wobec którego wykonywany jest dozór elektroniczny, ma obowiązek:

- 1) nieprzerwanie nosić nadajnik,
- 2) dbać o powierzone mu środki techniczne, w tym zwłaszcza chronić je przed utratą, zniszczeniem, uszkodzeniem lub uczynieniem niezdatnymi do użytku, oraz zapewniać ich stałe zasilanie energią elektryczną,
- 3) udostępniać podmiotowi dozoruującemu powierzone środki techniczne do kontroli, naprawy lub wymiany na każde żądanie tego podmiotu, w tym również umożliwiając pracownikom tego podmiotu wejście do pomieszczeń, w których skazany przebywa, lub na nieruchomości stanowiącą jego własność lub będącą w jego zarządzie,
- 4) udzielać prezesowi sądu lub upoważnionemu sędziemu, sądowemu kuratorowi zawodowemu, podmiotowi dozoruującemu i podmiotowi prowadzącemu centralę monitorowania wyjaśnień dotyczących przebiegu odbywania kary i wykonywania nałożonych obowiązków oraz stawiać się na wezwania sędziego i kuratora.

§ 2. Skazany, wobec którego wykonywany jest dozór stacjonarny, ma ponadto obowiązek:

- 1) pozostawać we wskazanym przez sąd miejscu w wyznaczonym czasie,
- 2) odbierać połączenia przychodzące do rejestratora stacjonarnego,
- 3) umożliwiać sądowemu kuratorowi zawodowemu wejście do mieszkania lub na nieruchomość, gdzie zainstalowano rejestrator,
- 4) udzielać osobom upoważnionym, na ich żądanie, wyjaśnień, o których mowa w § 1 pkt 4, również przy użyciu rejestratora stacjonarnego.

Art. 43o. [Zmiana miejsca wykonywania dozoru stacjonarnego]

§ 1. W wyjątkowym wypadku, uzasadnionym szczególnymi okolicznościami, sąd może zmienić miejsce wykonywania dozoru stacjonarnego.

§ 2. Do postanowienia o zmianie miejsca wykonywania dozoru stacjonarnego stosuje się odpowiednio przepisy art. 43i § 1, art. 43k § 1 i 5 oraz art. 43m.

§ 3. W uzasadnionych wypadkach sąd może zmieniać przedziały czasu w ciągu doby i w poszczególnych dniach tygodnia, o których mowa w art. 43k § 1 pkt 2.

§ 4. W uzasadnionych wypadkach, gdy niezbędne jest szybkie dokonanie zmiany, przedziały czasu w ciągu doby i w poszczególnych dniach tygodnia na wniosek skazanego mogą zostać zmienione również w drodze decyzji sądowego kuratora zawodowego, który niezwłocznie informuje o tym prezesa sądu lub upoważnionego sędziego i wprowadza informacje do systemu komunikacyjno-monitorującego. Sąd może uchylić zmiany wprowadzone przez sądowego kuratora zawodowego albo dokonać w nich własnej zmiany.

Art. 43p. [Zezwolenie na opuszczenie miejsca wykonywania dozoru stacjonarnego]

§ 1. W przypadkach szczególnie ważnych dla skazanego, uzasadnionych względami zdrowotnymi, rodzinnymi lub osobistymi, sądowy kurator zawodowy może zezwolić skazanemu na opuszczenie miejsca wykonywania dozoru stacjonarnego na okres nieprzekraczający jednorazowo 7 dni, w miarę potrzeby w asyście osoby najbliższej lub osoby godnej zaufania, niezwłocznie informując o tym prezesa sądu lub upoważnionego sędziego i wprowadzając tę informację do systemu komunikacyjno-monitorującego.

§ 2. Zezwolenie, o którym mowa w § 1, może być cofnięte, jeżeli po jego udzieleniu pojawiły się informacje lub okoliczności uzasadniające obawę, że skazany w okresie zezwolenia może naruszyć porządek prawny.

§ 3. Jeżeli zezwolenie zostało cofnięte, skazanemu nie udziela się ponownego zezwolenia na opuszczenie miejsca wykonywania dozoru stacjonarnego.

Art. 43q. [Przerwa w wykonaniu kary w systemie dozoru elektronicznego]

§ 1. Jeżeli przemawiają za tym ważne względy zdrowotne lub osobiste, sąd może zarządzić przerwę w wykonaniu kary w systemie dozoru elektronicznego.

§ 2. Przerwą w wykonaniu kary w systemie dozoru elektronicznego jest okres między usunięciem przez podmiot dozorujący choćby jednego ze środków technicznych niezbędnych do wykonywania dozoru a ponownym założeniem lub zainstalowaniem wszystkich stosowanych środków technicznych. Przepisy art. 43k § 1 i 5 oraz art. 43m stosuje się odpowiednio.

§ 3. Sąd może odwołać przerwę w wykonaniu kary w systemie dozoru elektronicznego w razie ustania przyczyny, dla której została zarządzona, lub w wypadku gdy skazany nie korzysta z przerwy zgodnie z celem, w jakim została zarządzona, albo rażąco narusza porządek prawny.

§ 4. Na postanowienie w przedmiocie przerwy oraz odwołania przerwy przysługuje zażalenie.

Art. 43r. [Odinstalowanie i ponowne zainstalowanie rejestratora stacjonarnego lub nadajnika]

§ 1. W przypadku niecierpiącym zwłoki, z uwagi na zagrożenie życia lub zdrowia ludzkiego, sądowy kurator zawodowy może wyrazić zgodę na odinstalowanie rejestratora stacjonarnego lub usunięcie nadajnika.

§ 2. Prezes sądu lub upoważniony sędzia w terminie 7 dni od wyrażenia zgody, o której mowa w § 1, zarządza ponowne zainstalowanie rejestratora lub założenie nadajnika albo występuje do sądu o zarządzenie przerwy w wykonaniu kary.

§ 3. Po ustaniu przyczyny usunięcia urządzenia lub nadajnika prezes sądu lub upoważniony sędzia, na wniosek sądowego kuratora zawodowego, zarządza jego ponowne zainstalowanie lub założenie. Przepisy art. 43k § 1 i 5 oraz art. 43m stosuje się odpowiednio.

Art. 43s. [Opłata za uszkodzenie urządzenia]

§ 1. W razie umyślnego dopuszczenia do zniszczenia, uszkodzenia, uczynienia niezdatnym do użytku nadajnika, rejestratora stacjonarnego lub przenośnego sąd może nałożyć na skazanego lub osobę chronioną opłatę wyrównawczą na rzecz podmiotu dozoru. W sprawach egzekucji opłaty wyrównawczej stosuje się przepisy ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. z 2014 r. poz. 1619, z późn. zm.).

§ 2. Na postanowienie w przedmiocie nałożenia opłaty wyrównawczej przysługuje zażalenie.

§ 3. Opłaty nie można orzec po upływie 6 miesięcy od dnia, w którym miał miejsce czyn określony w § 1.

§ 4. Minister Sprawiedliwości określi, w drodze rozporządzenia, wysokość opłaty wyrównawczej odrębnie dla nadajnika i rejestratora stacjonarnego lub przenośnego, mając na względzie, aby nie przekraczała ona wartości nadajnika lub rejestratora oraz kosztów jego ponownego zainstalowania.

Oddział 4

Czynności podmiotów wykonujących dozór elektroniczny

Art. 43t. [Obowiązki podmiotu dozoru i podmiotu prowadzącego centralę monitorowania]

§ 1. Wykonując dozór elektroniczny, podmiot dozoru:

- 1) niezwłocznie po zaistnieniu warunków technicznych informuje sąd o możliwości rozpoczęcia wykonywania dozoru elektronicznego,
- 2) zakłada skazanemu nadajnik niezwłocznie, nie później jednak niż w terminie 3 dni od dnia zgłoszenia przez skazanego gotowości, o której mowa w art. 43m,
- 3) w razie orzeczenia dozoru stacjonarnego instaluje rejestrator stacjonarny w terminie wskazanym w pkt 2,

- 4) w razie orzeczenia dozoru zbliżeniowego przekazuje rejestrator przenośny osobie chronionej zakazem zbliżania oraz instruuje tę osobę co do sposobu używania rejestratora,
- 5) kontroluje prawidłowość działania środków technicznych i niezwłocznie usuwa uchybienia w ich działaniu,
- 6) po zakończeniu dozoru, a także na polecenie sądu lub sądowego kuratora zawodowego, usuwa nadajnik, rejestrator stacjonarny i rejestrator przenośny używany przez osobę chronioną.

§ 2. Wykonując dozór elektroniczny, podmiot prowadzący centralę monitorowania:

- 1) w razie orzeczenia dozoru mobilnego nieprzerwanie kontroluje miejsce pobytu skazanego,
- 2) kontroluje przestrzeganie przez skazanego obowiązków związanych ze stosowaniem dozoru,
- 3) rejestruje każde zdarzenie polegające na przerwaniu lub nawiązaniu łączności między środkami technicznymi oraz każde nieuprawnione oddziaływanie na te środki, a także wyczerpanie się wewnętrznego źródła zasilania,
- 4) niezwłocznie zawiadamia sądowego kuratora zawodowego oraz prezesa sądu lub upoważnionego sędziego o nieprzestrzeganiu obowiązków, o których mowa w pkt 2, oraz o każdym zdarzeniu określonym w pkt 3,
- 5) wykonuje polecenia sądu i sądowego kuratora zawodowego związane z przebiegiem dozoru.

Art. 43u. [Zainstalowanie rejestratora stacjonarnego]

§ 1. Osoba posiadająca tytuł prawny do nieruchomości lub lokalu, w których ma zostać albo został zainstalowany rejestrator stacjonarny, obowiązana jest umożliwić podmiotowi dozoru:

- 1) zainstalowanie rejestratora w warunkach zapewniających jego prawidłowe działanie,
- 2) wykonywanie czynności kontrolnych mających na celu sprawdzenie prawidłowości działania rejestratora.

§ 2.W razie potrzeby podmiot dozoru może żądać od Policji udzielenia pomocy przy dokonywaniu czynności przeprowadzanych na podstawie przepisów niniejszego oddziału, w szczególności przy wejściu do miejsca, gdzie zainstalowany jest rejestrator lub gdzie przebywa skazany.

§ 3. Kosztami czynności wykonanych przez Policję sąd obciąża skazanego, jeżeli niedopełnienie przez niego obowiązków związanych z dozorem elektronicznym

spowodowało potrzebę żądania udzielenia pomocy, o której mowa w § 2. Skazanego należy pouczyć o możliwości obciążenia go kosztami.

§ 4. Na postanowienie w przedmiocie obciążenia skazanego kosztami przysługuje zażalenie.

Art. 43v. [Kontrola techniczna urządzeń]

§ 1. W celu sprawdzenia prawidłowości funkcjonowania i użytkowania rejestratora lub nadajnika podmiot dozorujący może dokonać, w każdym czasie, kontroli tych środków technicznych. Podmiot dozorujący dokonuje kontroli w razie stwierdzenia nieuprawnionego oddziaływania na rejestrator lub nadajnik.

§ 2. Osobą, której dotyczy kontrola, może być skazany, osoba chroniona zakazem zbliżania, osoba zamieszkująca wspólnie ze skazanym oraz osoba posiadająca tytuł prawny do nieruchomości lub lokalu, o której mowa w art. 43u § 1.

§ 3. Przed przystąpieniem do kontroli pracownik podmiotu dozorującego okazuje osobom, których dotyczy kontrola, dokument identyfikujący go jako osobę uprawnioną do przeprowadzenia kontroli, wystawiony przez podmiot dozorujący.

§ 4. Kontrolę przeprowadza się zgodnie z jej celem, z zachowaniem umiaru i poszanowania godności ludzkiej oraz bez wyrządzania zbędnych dolegliwości.

§ 5. Kontrolę techniczną należy przeprowadzać po godzinie 600, a przed godziną 2200, chyba że zachodzi przypadek niecierpiący zwłoki.

§ 6. Osobom, których dotyczy kontrola, przysługuje zażalenie do sądu na sposób jej przeprowadzenia.

Art. 43w. [Uprawnienia podmiotu dozorującego do usunięcia i wymiany urządzeń]

§ 1. Podmiot dozorujący może bez zgody prezesa sądu lub upoważnionego sędziego usunąć, wymienić, zainstalować lub założyć rejestrator lub nadajnik, jeżeli:

- 1) rejestrator lub nadajnik uległ uszkodzeniu, zniszczeniu, zużyciu albo z innych powodów nie działa prawidłowo,
- 2) jest to konieczne z uwagi na zagrożenie życia lub zdrowia skazanego,
- 3) Minister Sprawiedliwości dokonał wyboru innego podmiotu jako podmiotu dozorującego.

§ 2. O dokonanym usunięciu, wymianie, instalacji lub założeniu rejestratora lub nadajnika podmiot dozorujący niezwłocznie zawiadamia prezesa sądu lub upoważnionego sędziego, wskazując podjęte działanie oraz jego powód.

Art. 43x. [Przechowywanie danych osobowych skazanego]

§ 1. Podmiot dozorujący przechowuje i archiwizuje dane osobowe w postaci imienia, nazwiska i numeru PESEL skazanego oraz informacje zarejestrowane w związku z

wykonywaniem dozoru elektronicznego. Jeżeli skazany nie posiada obywatelstwa polskiego oraz nadanego numeru PESEL, zamiast tego numeru przechowuje się i archiwizuje numer paszportu lub innego dokumentu tożsamości identyfikującego skazanego.

§ 2. Dane osobowe i informacje, o których mowa w § 1, przechowuje się, w sposób zapewniający ich bezpieczeństwo, przez okres 2 lat od dnia ich uzyskania.

§ 3. Dane przechowywane przez podmiot dozoru mogą być ujawnione Policji i przez nią przetwarzane wyłącznie w celu zapobiegania lub wykrywania przestępstw lub przestępstw skarbowych.

§ 4. Minister Sprawiedliwości określi, w drodze rozporządzenia, sposób archiwizowania oraz sposób i tryb usuwania danych osobowych i informacji zarejestrowanych w związku z wykonywaniem dozoru elektronicznego, mając na względzie potrzebę zapewnienia zabezpieczenia tych danych i informacji przed nieuprawnionym dostępem.

Art. 43y. [Nadzór nad wykonywaniem dozoru elektronicznego]

§ 1. W razie stwierdzenia istotnych uchybień w wykonywaniu dozoru elektronicznego przez podmiot dozoru prezes właściwego sądu lub upoważniony sędzia wzywa podmiot dozoru do usunięcia uchybień w wyznaczonym terminie, nie dłuższym jednak niż 3 miesiące.

§ 2. W przypadku nieusunięcia uchybień w wyznaczonym terminie prezes właściwego sądu zawiadamia o tym Ministra Sprawiedliwości.

§ 3. Minister Sprawiedliwości określi, w drodze rozporządzenia, sposób i tryb sprawowania nadzoru nad wykonywaniem dozoru elektronicznego, w tym sposób dokumentowania tego nadzoru, mając na względzie potrzebę zapewnienia prawidłowości wykonywania dozoru elektronicznego oraz konieczność skutecznego eliminowania stwierdzonych uchybień.

Art. 43z. [Przerwa w wykonywaniu kary w systemie dozoru elektronicznego]

§ 1. Jeżeli umowa z podmiotem dozującym została unieważniona, rozwiązana, upłynął okres, na który została zawarta, lub z innych przyczyn przestała wiązać strony, a nie jest możliwe niezwłoczne powierzenie czynności innemu podmiotowi dozującemu, wykonywanie kar w systemie dozoru elektronicznego ulega przerwie. Przepis art. 43q § 2 stosuje się odpowiednio.

§ 2. Sąd zawiadamia skazanego o dacie rozpoczęcia przerwy. Przepisy art. 43i, art. 43k i art. 43m stosuje się odpowiednio.

Oddział 5

Zakończenie dozoru elektronicznego

Art. 43za. [Uznanie za wykonaną kary w systemie dozoru elektronicznego]

§ 1. Karę w systemie dozoru elektronicznego uznaje się za wykonaną z dniem zakończenia wykonywania tego dozoru, chyba że orzeczono o zmianie sposobu wykonania kary.

§ 2. Jeżeli kara w systemie dozoru elektronicznego została objęta karą łączną, sąd, który orzekł karę łączną, niezwłocznie informuje o tym sąd właściwy w sprawach wykonywania dozoru elektronicznego. Sąd właściwy w sprawach wykonywania dozoru elektronicznego wydaje wówczas polecenie, o którym mowa w art. 43t § 1 pkt 6, chyba że nie jest to celowe ze względu na rodzaj i wymiar orzeczonej kary łącznej.

Art. 43zb. [Zmiana sposobu wykonywania kary]

§ 1.Sąd orzeka o zmianie sposobu wykonania kary, jeżeli:

- 1) po upływie okresu, na który odroczone wykonanie kary w systemie dozoru elektronicznego, wykonanie kary w tym systemie w dalszym ciągu nie jest możliwe,
- 2) w ciągu 3 miesięcy od uprawomocnienia się wyroku skazującego nie uzyskano zgody, o której mowa w art. 43h § 3, chyba że sąd orzekł o wykonywaniu kary w systemie dozoru elektronicznego pomimo braku tej zgody,
- 3) skazany w czasie wykonywania kary w systemie dozoru elektronicznego lub przerwy w jej wykonywaniu został osadzony w zakładzie karnym w związku z zastosowaniem tymczasowego aresztowania lub wykonaniem kary w innej sprawie.

§ 2.W wypadku, o którym mowa w § 1 pkt 2, jeżeli w terminie 3 miesięcy od uprawomocnienia się wyroku skazującego sąd wydał postanowienie, o którym mowa w art. 43h § 6, termin ten ulega wydłużeniu do czasu uprawomocnienia się tego postanowienia.

Art. 43zc. [Zamiana na karę ograniczenia wolności]

Jeżeli zmiana sposobu wykonania kary następuje z przyczyn określonych w art. 43zb § 1, zmiana ta polega na orzeczeniu obowiązku określonego w art. 34 § 1a pkt 1 lub 3 Kodeksu karnego lub potrącenia określonego w art. 34 § 1a pkt 4 Kodeksu karnego albo grzywny.

Art. 43zd. [Zarządzenie wykonania zastępczej kary pozbawienia wolności]

§ 1. Jeżeli skazany:

- 1) uchyła się od założenia nadajnika lub zainstalowania rejestratora,
- 2) wobec którego wykonywany jest dozór stacjonarny, naruszył porządek prawny, w szczególności popełnił przestępstwo lub przestępstwo skarbowe,
- 3) uchyła się od wykonania obowiązków związanych z dozorem elektronicznym,

4) któremu zezwolono na opuszczenie miejsca wykonywania dozoru stacjonarnego, w okresie objętym zezwoleniem nadużył zaufania, w szczególności nie powrócił do miejsca wykonywania dozoru elektronicznego w wyznaczonym czasie

- sąd może zarządzić wykonanie zastępczej kary pozbawienia wolności na zasadach określonych w art. 65.

§ 2.Sąd może odstąpić od zarządzenia wykonania zastępczej kary pozbawienia wolności z przyczyny określonej w:

- 1) § 1 pkt 1 - jeżeli do instalacji środków technicznych doszło w późniejszym terminie niż wskazany w postanowieniu o rozpoczęciu dozoru elektronicznego,
- 2) § 1 pkt 4 - jeżeli skazany nie powrócił do miejsca wykonywania dozoru elektronicznego z przyczyn od niego niezależnych, których wystąpienia nie mógł przewidzieć.

Art. 43ze. [Wysłuchanie skazanego; zażalenie]

§ 1. Przed orzeczeniem o zmianie sposobu wykonania kary sąd, o ile uzna to za konieczne, wysłuchuje skazanego, jego obrońcę, sądowego kuratora zawodowego lub przedstawiciela skazanego, o którym mowa w art. 42.

§ 2. Na postanowienie o zmianie sposobu wykonania kary przysługuje zażalenie skazanemu, jego obrońcy, prokuratorowi oraz sądowemu kuratorowi zawodowemu.

Art. 43zf. [Orzeczenie o zmianie sposobu wykonywania kary]

§ 1. Orzekając o zmianie sposobu wykonania kary, sąd:

- 1) określa wymiar kary pozostałej do wykonania,
- 2) określa nowy sposób wykonania kary w tym wymiarze, przyjmując, że:
  - a) miesiąc wykonywania kary ograniczenia wolności w systemie dozoru elektronicznego równa się miesiącowi wykonywania obowiązku określonego w art. 34 § 1a pkt 1 Kodeksu karnego lub miesiącowi potrącenia określonego w art. 34 § 1a pkt 4 Kodeksu karnego,
  - b) dzień wykonywania kary ograniczenia wolności w systemie dozoru elektronicznego równa się jednej dziennej stawce grzywny, a miesiąc wykonywania tej kary - 30 dziennym stawkom grzywny,
  - c) rodzaj obowiązku, o którym mowa w art. 34 § 1a pkt 3 Kodeksu karnego, odpowiada swoją dolegliwością orzeczonej w wyroku karze, a dla osiągnięcia celów kary nie jest konieczne orzeczenie obowiązku określonego w art. 34 § 1a pkt 1 Kodeksu karnego lub potrącenia, określonego w art. 34 § 1a pkt 4 Kodeksu karnego.

§ 2.W wypadku zmiany sposobu wykonywania kary ograniczenia wolności poprzez orzeczenie dwóch lub więcej sposobów określonych w art. 43zc, nie mogą one, po określeniu na zasadach, o których mowa w § 1 pkt 2, łącznie przekroczyć dolegliwości kary pozostałej do wykonania.

